



Domena publiczna a Commons, czyli jakich używać szablonów licencji



Źródło Słów

Poznań

27-29 października 2017

Autor: Ankry



Czym się tu nie zajmujemy?



- Utworami nie PD (np. na licencji CC-BY-SA)
- Utworami dotąd niepublikowanymi
- Materiałami, które nie są utworami z punktu widzenia prawa autorskiego (np. teksty ustaw)



Wymagania Commons



- PD w kraju pochodzenia
- PD w USA
- [Precautionary principle](#) – „w przypadku jakichkolwiek **znaczących** zastrzeżeń czy wątpliwości co do wolności danego pliku”, plik należy **usunąć**
 - Niektórzy administratorzy Commons interpretują, że każde zastrzeżenie jest istotne, czyli
 - *jakichkolwiek znaczących = jakichkolwiek*



Dwa systemy prawne



- PD w kraju pochodzenia

- Kraj pochodzenia to kraj pierwszej **publikacji** utworu
- Możliwa publikacja **jednoczesna** w wielu krajach (w ciągu 30 dni)

- PD w USA

- Oznaczenie „© *Autor rok*”
- Rejestracja praw
- Przedłużenie rejestracji praw
- URAA (zniesienie powyższych wymogów dla publikacji **spoza** USA)



Kraj pochodzenia



- Jest to kraj jurysdykcji miejsca publikacji
- Jeśli podpisał konwencję berneńską później, to obejmuje ona również wcześniej opublikowane utwory
- Jeśli nie podpisał konwencji, publikacje w tym kraju nie są chronione w innych krajach (chyba, że są umowy dwustronne lub podpisze w przyszłości – wtedy będą chronione)
 - np. Rosja carska **{{PD-RusEmpire}}**



Kraj pochodzenia



- Np.
- Olsztyn, 1926 → Niemcy
- Odessa 1890 → Rosja carska
- Wilno 1905 → Rosja carska
- Wilno 1930 → Polska
- Poznań 1895 → Niemcy
- Lwów 1930 → Polska
- Kraków 1895 → Polska(?) *)
- Wiedeń 1840 → Austria(?) *)
- Mińsk 1950 → Białoruś
- *) Austro-Węgry nie były sygnatariuszem konwencji berneńskiej ani Republika Austrii nie jest prawnym następcą Cesarstwa Austrii i królestwa Węgier (Austro-Węgier); jednak państwa powstałe po rozpadzie Austro-Węgier w dużym stopniu przejęły ich system prawny (w odróżnieniu od relacji carska Rosja → RFSRR/ZSRR/obecna Rosja



Konwencja berneńska



- Pierwotnie podpisana w 1886 m.in. przez:
 - Belgię, Francję, Hiszpanię, Niemcy, Szwajcarię i W. Brytanię
- Szwecja w 1904
- Polska, Austria w 1920
- **USA w 1988 (weszła w życie 1.03.1989)**
- Rosja w 1994
- Ukraina w 1995
- Przewiduje wzajemność ochrony praw autorskich (autorom z innych krajów-sygnatariuszy przyznaje takie same prawa jak w prawie lokalnym)



Prawo autorskie w USA



- Skomplikowane i wielokrotnie się zmieniało
- Do 1.01.1978 ochrona była niezależna od daty śmierci autora, oparta na dacie pierwszej publikacji (max. 95 lat od publikacji) lub rejestracji praw
- 1978-1989 – okres przejściowy – czas ochrony zależy od daty powstania utworu
- Od wejścia w życie w USA konwencji berneńskiej (1.03.1989) – czas ochrony zasadniczo 70 lat od śmierci autora



Prawo autorskie w USA



- Opublikowane (lub zarejestrowane w US Copyright Office) przed 1.01.1923 – prawa już wygasły (są PD)
- Opublikowane (lub zarejestrowane) przed 1.01.1964 – wymagały przedłużenia rejestracji praw po 28 latach (w przeciwnym razie prawa wygasły)
- Opublikowane po 1.01.1978 – 70 lat od śmierci autora (niektóre – powstałe przed tą datą – dłużej)
- Anonimowe – 95 lat od publikacji lub 120 lat od powstania (który z tych dwu terminów upłynie wcześniej) – **zasada niezależna od daty publikacji**




Prawo autorskie w USA

Hirtle chart



- [Hirtle chart](#) pozwala określić właściwy szablon licencji PD-USA



WIKIMEDIA COMMONS

search

Search Wikimedia Comm

Go Search

navigate

- Main page
- Administrators/backlog
- Community portal
- Village pump
- Help center

participate

- Upload file
- Recent changes
- Latest files
- Random file
- Contact us

print/export

- Create a book
- Download as PDF
- Printable version

tools

- What links here
- Related changes

Commons:Hirtle chart/pl

Shortcut: COM:HIRTLE

This page is a translated version of a page [Commons:Hirtle chart](#) and the translation is 64% complete. Changes to the translation template, respectively the source language can be submitted through [Commons:Hirtle chart](#) and have to be approved by a [translation administrator](#).

Other languages: [Cymraeg](#) • [Deutsch](#) • **[English](#)** • [Esperanto](#) • [español](#) • [فارسی](#) • [français](#) • [italiano](#) • [日本語](#) • [한국어](#) • [polski](#) • [русский](#) • [svenska](#) • [українська](#)

This is a Commons tags translation table of the [chart](#) created by Peter B. Hirtle of [Cornell University](#), now uploaded as [this PDF document](#). It is a best effort to guide people in determining when images enter the public domain in the United States.

Uwaga:

- Wykorzystanie na własną odpowiedzialność
- This table is for image and text works. See also the separate sections for [Sound recordings](#) and [Architectural works](#).

Contents [\[show\]](#)

Works except sound recordings and architecture [\[edit\]](#)

Prace nigdy nie opublikowane, gdy nigdy nie zarejestrowano praw autorskich			
Rodzaj pracy	Okres ochrony praw autorskich	Co przeszło do domeny publicznej w USA do 1 stycznia 2017	Szablon licencji na Commons
Prace nieopublikowane	<ul style="list-style-type: none">■ Znany autor o znanej dacie śmierci: 70 lat po śmierci autora■ Inne prace^[1]: 120 lat od utworzenia	<ul style="list-style-type: none">■ prace autorów zmarłych przed 1947■ Utworzone przed 1897	<ul style="list-style-type: none">{{PD-US-unpublished}}{{PD-old-70}}
Prace zarejestrowane lub opublikowane po raz pierwszy w USA			
Data publikacji	Warunki	Okres ochrony praw autorskich	Szablon licencji na Commons
Przed 1923	Brak	Brak. W domenie publicznej z powodu wygaśnięcia praw autorskich	{{PD-1923}}
1923 do 1977	Opublikowane bez zastrzeżenia praw autorskich	Brak. W domenie publicznej z uwagi na niespełnienie wymagań formalnych	{{PD-US-no notice}}



Szablony licencji



- USA
 - {{PD-1923}}
 - {{PD-1996}}
 - {{PD-US-not renewed}}
 - {{PD-US-no notice}}
- Nie USA
 - {{PD-old-70}}
 - {{PD-old-100}}
 - {{PD-old-auto}}
 - {{PD-anon-70-EU}}
= {{Anonymous=EU}}
{{PD-URAA-Simul}}
- Kombinowane (zalecane)
 - {{PD-old-auto-1923}}
 - {{PD-old-auto-1996}}
 - {{PD-anon-auto-1996}}
 - {{PD-anon-1923}}

Szablony **-auto** wymagają parametru *deathyear*= (rok śmierci autora)
Szablony **-1996** wymagają parametru *country*= (kraj pochodzenia)



URAA

(Uruguay Round Agreements Act)



- Konwencja, która znosi wymogi związane z oznaczaniem i rejestracją praw w USA w odniesieniu do utworów opublikowanych z innych krajach
 - *de facto* przyznaje im prawo do ochrony w USA przez 95 lat od daty pierwszej publikacji
- Poza nielicznymi wyjątkami, dotyczy utworów, które były chronione w **kraju pochodzenia** 1.01.1996, a które opublikowano przed 1.03.1989
- Niejasne podejście do URAA na Commons



URAA a kraj pochodzenia



1.01.1996 w różnych krajach europejskich obowiązywały różne okresy ochrony prawnoautorskiej; ma to wpływ na działanie URAA: utwory tego samego autora, opublikowane inicjalnie w różnych krajach mogą być chronione w USA lub nie:

- Białoruś, Bułgaria, Czechy, Litwa, **Polska**, Portugalia, Rumunia – 50 lat
- **Austria**, Dania, Finlandia, Holandia, **Niemcy**, Szwecja, Turcja, **W. Brytania** – 70 lat
- Francja – 58 lat i 120 dni (+30 lat, jeśli autor „umarł za Francję“ - wg aktu zgonu)
- Włochy – 56 lat (gdy publikacja przed 16.08.1945); 50 lat, gdy publikacja po tej dacie
- Grecja, Szwajcaria, Węgry – 50 lub 70 lat (zależnie od daty śmierci autora)
- Hiszpania – 80 lat
- Rosja – 50 lub 54 lata (zależnie od tego czy autor walczył w czasie II wojny św.); niekiedy liczone nie od daty śmierci, ale od daty rehabilitacji

po śmierci autora.

Szczegóły tutaj: https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Non-U.S._copyrights



URAA a Commons



- Na Commons istnieje zasada, że wszystkie materiały powinny być wolne (np. PD w USA)
- Jednocześnie, społeczność zdecydowała, że nie należy usuwać plików, jeśli ochrona wynikająca z URAA ma być jedynym powodem usunięcia

Sprzeczność zasad.

W efekcie, różni administratorzy podejmują różne decyzje w bardzo podobnych przypadkach



URAA a WMF



- Zgodnie z wymaganiami stawianymi przez WMF, wszystkie zamieszczane w projektach Wikimedia materiały powinny być wolne (PD lub na wolnej licencji) w USA

Jednakże

- WMF oświadczyło, że URAA nie powinno być powodem masowego usuwania plików z Commons
- Prawnicy WMF stwierdzili, że jeżeli społeczność zadecyduje, że chce zamieszczać materiały wolne w kraju pochodzenia, a chronione w USA, np. na podstawie URAA, to nie będą podejmowali żadnych działań do czasu otrzymania formalnego, opartego na [DMCA](#) żądania ich usunięcia od posiadacza praw autorskich (DMCA based take-down request)



Przeróbki prac PD



- Zasadniczo skanowanie, kserowanie, kardowanie czy zwykła zmiana parametrów grafiki za pomocą programu (np. poprawienie kontrastu) jest uważane za czynność techniczną, a nie twórczą i nie powoduje powstania nowych praw autorskich
- Jeśli dokonujemy przeróbki „twórczej“ utworu PD, takiej, że powstaje nowy utwór i uznamy siebie za **współautora**, to on już **nie jest PD** (User:Xiński zmarł ponad 70 lat temu?)
 - trzeba dla swojego utworu określić akceptowalną na Commons wolną licencję
 - jeśli tego nie zrobimy, każdy admin może plik skasować „od ręki” jako NPA
 - nie należy zakładać, że administratorzy Commons podejmą **rozsądną** decyzję (jeśli admin nie wie co zrobić, może skasować „na wszelki wypadek“)